



Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50.

Za Evropo \$3.00.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 17.

SEPTEMBER 1. 1922.

LETO (VOL.) XIV.

M. Elizabeta:

## Marija, moja zvezda.

Glej, zvezda prekrasna zlati nebo,  
kot gledalo doli bi rajsko oko,  
prijazno mi kliče raz nebni obok:  
Zaupaj v Marijo, saj njen si otrok!

Krasnejši kot zvezdica v morju  
zvezda  
pogled je Marijin, zrcalo srca.  
O blažena Mati, pogled tvoj globok  
bo rešil me zmote, saj tvoj sem  
otrok!

Ko v zvezdah srebrnih nebo zagori,  
sto želj po nebesih se v meni zbudi.  
O, vodi me Mati, moj dom je visok,  
v nebesa me pelji, saj tvoj sem  
otrok!



# V šoli presv. Marijinega Srca.

H. B.

## KRŠČANSKA PRAVIČNOST.



Krščanska pravičnost v širšem pomenu besede pomeni skupek vseh čedčnosti. V tem pomenu se sv. Jožef imenuje pravičen mož, mož, ki so ga krasile vse čednosti. V istem pomenu je umeti: Blagor pravice lačnim in žejnim. Ker pa tu razpravljamo o posameznih Marijinih čednostih, je jasno, da nimamo namena govoriti o njeni pravičnosti v širšem, ampak v ožjem pomenu besede. Krščanska pravičnost v ožjem pomenu besede je pa tista čednost, ki človeku narekuje in ga nagiba, da vsakemu svoje da, kar mu gre. Iz tega se vidi, da ona vrejuje naše razmerje do bližnjega.

Tudi ljubezen do bližnjega vravnava to razmerje, a drugače kot pravičnost. Ljubezen vidi v bližnjem brata v Jezusu Kristusu in se obnaša proti njemu kot bratu. Kadar izvršuje svoje obveznosti nasproti njemu, se ne obnaša, kakor da bi žefran vagala, ne gleda ali je mera, ki mu jo je dolžna cementirana ali ne, je ne posname, ako je zvrhana, ampak da, kar je dolžna in še velikodušno navržje, da tudi, akoravno ni dolžna ter pristavi: Pa še pridi, kadar boš v zadregi, ker kar je moje je tvoje. Ona je tista, ki udarjena na eno lice, še drugo nastavi.

Pravičnost ni tako velikodušna. Ona hoče imeti natančno vago in cementirano posodo za svoje dolžne davščine bližnjemu, ker gleda v bližnjem bolj človeka, kot brata. Na kak posebni nameček se pri njej nikar dosti ne zanašaj. Pač pa si lahko gotov, da te ne bo goljufala, če si zraven, ko vaga in meri, ali ne. Lahko si prepričan, da si dobil pošteno vago in pošteno mero, pa tudi pošteno blago, ako si se za tako pogodil. Raje ti bo malo navrgla,

kakor odtrgala, rajši manj dobička napravila, kakor te varala. Da bi brušeno steklo kupil za biser, pozlačeno verižico za zlato itd. se ti ni treba bati, oziroma bolje, bi se ti ne bilo treba bati, ako bi videl in vedel, da je dotični res tako pošten in pravičen, kakor se dela.

Kdor ima res pravo krščansko ljubezen do bližnjega, ta je gotovo tudi pravičen nasproti njemu. Saj kdor mu da več, kakor mu je dolžan in ljubezen ima to lastnost, ta mu da tudi, kar mu je dolžan. Ni pa vedno nasprotno res, da kdor je bližnjemu pravičen, ga tudi ljubi. Ker je pravičnost tudi z naravnimi močmi pridobljiva čednost, ti je lahko pravičen celo tak, ki vidi v tebi samo človeka, z istimi pravicami, ne pa brata v Bogu, kakor ga gleda ljubezen. Kolikokrat pravimo o kom, da je pravičen, vere in z njo nadnaravne ljubezni pa nima nič.

Ker mi že vemo, da nobeno zgolj človeško srce ni tako plamtelo ljubezni do bližnjega, kot Marijino, nam ni treba šele dokazovati, da je Marija dala vsakemu svoje, da je imela čednost pravičnosti. Zato se ne mislimo pri tem dolgo pomuditi. Le par zgledov iz njenega življenja.

Tako imenovana legalna, postavna pravičnost, ki urejuje razmerje nižjih do višjih, podložnih do predstojnikov, zahteva, da se podložni pokoravajo pravičnim postavam in ukazom svojih višjih. To pa ne samo radi jeze, kakor pravi sv. pismo, ampak tudi radi vesti, ali z drugimi besedami, ne samo zato, ker oblastnik kar hoče lahko izsili, ampak tudi radi Boga, ki pravi, da je vsaka oblast od njega in kdor je ne uboga, si pogubljenje nakopava. Pogledajmo Marijo! Izšlo je povelje cesarja Avgusta, naj se popišejo vsi njegovi podaniki, mej katerimi so bili takrat tudi Judje, dasi so imeli

nekaj avtonomije. Vsak Jud je moral v svoj rojstni kraj k popisovanju, ker tam so imeli shranjene rodovnike. Marija in Jožef sta morala tedaj na štiri dni dolgo pot iz Nazareta v Betlehem, kot Davidova potomca.

Kako je vse zavečne Jude ta ukaz zbodel. Kako so stiskali pesti onemogle jeze nad tujcem, katerega jareti so tako težko občutili. Ne čednost postavne pravičnosti, temveč strah pred trdo rimsko pestjo jih je gnal k popisovanju. Njih gnev je bil tim večji, ker so vedeli, kaj to popisovanje pomeni. Za njim pride kmalu davek. Da bi moral Jud, izvoljenec božji, zavržnemu tujcu, paganu, davek plačevati in s tem priznati njegovo nadoblast, to je bilo za nje vendar malo preveč. Morebiti sta bila mej vsemi samo dva, ki sta brez notranjega odpora in gneva drug drugemu dejala: Pojva, zdaj so ti najini gospodarji, ki jih morava ubogati! Dva, ki bi bila bolj upravičena se hudovali, kot vsak drugi, ker sta bila potomca velikega judovskega kralja Davida. Saj ju poznamo, kdo sta ta dva — Marija in Jožef.

Marijo v teh okoliščinah, v katerih se je nahajala, cesarjev ukaz gotovo ni zadeval. Po črki boži, po duhu ne. Saj je čutila, da jo le še nekaj dni loči od tistega blaženega trenutka, ko bo včlovečeno božje dete zagledala pred seboj. Kljub temu se ni prav nič pomišljala, naj li gre tudi ona ali ne, ampak je takoj rekla Jožefu, da gre z njim. Seveda je bila tudi božja volja tako, da se je spolnila prerokba preroka Miheja: "In ti Betlehem Efrata, majhen si mej tisoči v Juđu; iz tebe mi pride Gospodovavec v Izraelu in njegov izhod je od začetka od večnih dni. 5, 2. Čednost Marijine postavne pravičnosti zato ni nič manjša.

Ne dolgo pozneje jo vidimo v

templju mej očiščevanja potrebni materami, kakor da bi bila ena izmed njih. Mojzesova postava je zapovedovala, da morajo Judje vse prvine, ne izvzemši prvin moškega potomstva, Bogu darovati. Seveda so matere svoje prvorojence potem, ko so ji Bogu prinesle v dar, z malim ali večjim darom, kakor so bile pač premožne, lahko nazaj odkupile. Tudi Marijo vidimo, kako čaka z darom vbožnejših mater v roki, da odkupi svojega prvo in edinorojenca. Kot mati-devica in poleg tega mati njega, ki je bil nad postavo, bi si lahko mislila, mene ta postava ne veže. Toda ne, ponižnejše in natančnejše, ker ne samo na zunaj, ampak tudi s srcem, se ji je podvržla. Tu imate nov dokaz za njeno legalno, postavno pravičnost.

Nič manjša ni bila njena komutativna, menjavna pravičnost, ki ureja pravno razmerje podložnih mej seboj. Kako si moremo neki misliti, da bi ona, ki jo nikdar ni objela senca najmanjšega greha, komu kako krivico storila? To dvojje je v očitnem nasprotju. Krivica se komu lahko stori z mislijo, besedo in dejanjem. Z mislijo, če se koga brez zadostnega vzroka slabo sodi in obsodi. Marija je o vsakem najboljšem mislila. Še pismarjev in farizejev, teh zagrizenih Jezusovih nasprotnikov, katerih zlobnost ji gotovo ni bila neznana, saj jo je imela na Kalvariji zadosti prilike na lastne oči gledati, ni obsojala, češ od samega satana morate biti obsedeni, da kaj takega počenjate z najnedolžnejšim, ki vam ni nikoli ničesar žalega storil, ampak vedno le dobro. Še teh ni obsojala, kakor Jezus ne, temveč je z njim pod križem prosila Očeta, naj jim odpusti, ker ne vedo kaj delajo.

Z besedo se ženska posebno rada pregreši zoper to pravičnost, ker bližnjega opravlja ali celo obrekuje. Komu, ki ima le še malo čuta, se ne upira sama misel, Marijo kdaj najti mej opravljivkami ali obrekljivkami? Parkrat nastopi ona v sv. pismu. A njeno govorjenje ni žensko govorjenje. To je nekaj takega pretehtanega in preisljenega,

da ni mogoče ničesar kot nepotrebno črtati. Vemo, da to niso bile Marijine edine besede v življenju, ker sv. pismo ni nikak do pičice natančen stenografski zapisnik tega, kar je Jezus govoril, še manj tega, kar je govorila Marija. A eno lahko sklepamo iz teh par Marijinih besedi, o katerih nam poroča sv. pismo, to, da Marija jezika ni nikoli zlorabila, niti z nepotrebim govorjenjem, še manj s krivičnim.

Najmanj si moremo misliti, da bi bila ona komu kako dejansko krivico storila. Če o ljudeh, ki jih je sama dobrota, radi pravimo, da so nezmožni komu kako krivico storiti, je to krepek izraz, ki meji na pretiravanje. O Mariji res velja v polni meri besede. Zato se pa imenuje: **Podoba pravice**, kar prav za prav v našem jeziku premalo pove. Podobe so različne, ena bolj zadene tisto, kar predstavlja, druga manj. Nekatero so tako natančne, kakor bi človek tisto, kar predstavlja, živo gledal pred seboj. Pri drugih le po napisu ve kaj ima predstavljati, dasi mu dotična stvar ali oseba ni neznana. Marija je bila živa ustvarjena pravica v mišljenju, govorjenju in dejanju, vzor pravice, ki ga še noben čopič s svojimi barvami, noben človek s svojim življenjem ni dosegel in ga ne bo.

O tako imenovani distributivni, razdelivni pravičnosti v dejanju pri Mariji prav za prav ne moremo govoriti. To je namreč čednost, ki jo morajo imeti oblastniki in poglavarji in ki jih nagiba, da podložnim z enako mero merijo ugodnosti in bremen, plačilo in kazen. Marija je sicer bila in je kraljica, a ne v svetnem pomenu besede. Toda če o dejanski, hočem reči zunanji razdelilni pravičnosti pri njej, ponižni dekli Gospodovi, ne moremo govoriti, s tem nikakor nočemo trditi, da ona te čednosti sploh ni imela. Čednost nima vedno prilike, da bi se pokazala, s tem pa ni rečeno, da je ni. Koliko svetniških duš je imelo tako srčnost, da so koprnele po mučeniški smrti za Kristusa. Ni jim bilo dano jo pokazati. Koliko več čuta; pravičnosti ima mnogokrat

kak navadni človek, ki nima in morda nikoli ne bo imel prilike ga potom razdelilne pravičnosti pokazati. Tako je tudi Marija imela to čednost in sicer lepše razvito, globlje vkoreninjeno, kot katerikoli zgolj človeški otrok. Ne bilo bi boljše kraljice od nje, ko bi bil Jezus kralj v tistem svetnem pomenu besede, kakor so ga Judje pričakovali.

Tako je bila Marija zares najlepša Podoba pravice, najvernejši posnetek božje pravičnosti.

Pravica, pravičnost! Ali se ne sliši to, kakor lepa pesem davnih dni? Paganska mitologija, bajeslovje, ki sicer v celoti ni resnično, a hrani zlata zrna resnice v sebi, deli vso človeško zgodovino v štiri dobe. Dobo, ko je še Bog sam bival mej človeškimi otroci. To je zlata doba, ali kakor mi kristjani pravimo rajska doba človeštva. Potem dobo, ko je Bog zapustil svet in se vrnil v svojo lepšo domovino, pač pa je pustil na zemlji še svojo prvorojeno hčerko, ljubezen, ki naj bi družila človeštvo v eno bratsko družino. Za njo dobo, ko je tudi ta nebeška hčerka zapustila mrzli svet in šla za svojim očetom, a je pustila svetu še svojo mlajšo sestrico, pravico. Človeški otroci se v tej dobi sicer niso več smatrali za brate in sestre, ki jih ljubezen družijo v eno celoto, vendar so bili še vsaj pravični drug do drugoga. Ko pa zapusti še ta nebeški otrok svet, potem pa sledi četrta doba, doba konca. Ne to ni prazna bajka! V zanimivi podobi bajke nam slika resnični razvoj človeštva, od rajске blaženosti, ko je naš prvi oče še prijateljsko občeval s svojim Stvarnikom, pa do modernega vpora in sovraštva človeštva proti Bogu, z vsemi njegovimi žalostnimi posledicami.

Danes se zdi, kakor bi stali na pragu dobe, ko se celo zadnji nebeški otrok, pravica, poslavlja od sveta. Mejttem, ko na njo pada zadnja jesenska slana, je krivica v majskem cvetju.

Kako malo mesta ima menjalna pravičnost, ki ureja pravno razmerje mej posameznim in posameznim.

Človek bi moral noč in dan sedeti in bdeti na vsem, kar ima, sicer je lahko ob vse, če ne še ob življenje. Vse vprek se goljufa, pehari, izžema, krade, ropa na najžrnejše načine. Posamezen stresa iz posameznega zadnji cent, stranka pesti stranko, razred se bori proti razredu (razredni boj,) narod davi narod. Ali ti ali jaz, samo to se sliši iz tega obupnega boja.

Nič na boljšem ni legalna, postavna pravičnost. Ali ne živimo v najbolj revolucionarni dobi, kar jih šteje človeška zgodovina. Vse kar je nižjega stiska pesti v gnevu proti višjim. In mnoge teh pesti niso prazne. Bombe in bodala se svetlikajo v njih, kakor oči sestradane hijene, ko preži na svoj plen. Nepoznanje postavne oblasti, to je po besedah rajnega papeža ena izmed epidemij, ki bliskovito kužijo človeštvo, kakor španska. Nobeno morje

ni preširoko, nobena pustinja preprostrana, nobene varnostne odredbe zadostne. Kakor da bi se ti bacili prenašali po brezžičnem brzojavu. Prav za prav ni čuda.

Kjer distributivna, razdelilna pravičnost nima besede, je enako nima legalna, postavna. In razdelilna pravičnost ima danes prav tako malo besede, kot menjavna in postavna. Poglejmo oblastnike, od najnižjega, do najvišjega! Kako malo čuta pravičnosti je tudi pri njih. Oni kronani mogotec ima za svoj gosposki narod, kateremu morda sam pripada, vse, on je njegov srček, družega ima za pastorka, za katerega je samo bič in prazna skleda, pač pa bi ga najraje do kosti slekel in mu izsesal zadnjo kapljo krvi. Ta je te vere. Pripadniki iste vere so njegovi ljubljenci, ki vse dobe, da le s prstom pomigajo. Druge, čeravno so prav tako zvesti

njegovi podaniki, kolikor more pritiska ali vsaj pusti pritiskati ob steno, njih usoda je usoda Lazarjeva pod mizo, mej borimi drobtinami. Tam je prišla afera na dan, umazana, da smrdi do neba. Toda zapletene so vanjo visoke osebe, ministri itd. Če ni bilo mogoče stvari več, "zatušati," izidejo nedolžni kot velikonočno jagnje iz sodnijske dvorane. Reveža bodo za vsako malenkost zašili, kakor egiptovsko mumijo.

E, pravica danes nima zato zavzanih oči, da bi bila lažje nepristranska, ampak zato, da bi ne videla, kako jo v njenem imenu zlorablajo. Ko bi videla, kaj se vse v njenem imenu godi, bi si sama zakrila obraz, se zjokala in odšla za ljubeznijo domov. Doba, ki ima nad petdeset procentov analfabetov glede pravičnosti, bi pač krvavo potrebovala šole: Podobe pravice.



## Ja, ko bi imeli dosti tacih.

Prej leti je angleški princ Artur obiskal Združene Države. Se razume, da je bil povsod svojemu dostojanstvu primerno sprejet. Razne dolarske princezinje so tekmovali mej seboj za njegove simpatije. Ko mu je njujorški angleški poslanik priredil častni večer z balom, v velikem štilu, je bila poslanikova soproga naravnost oblegana od njih, naj jim ja priskrbi vstopnice. Težko pričakovani večer je prišel. Princ pride s poslanikovo soprogo, kakor je to navada, v plesno dvorano. Or-

kester je zaigral valcer, ki ni razodeval posebno spodbudne plesne točke. Dolarske princezinje so nestrpno čakale, katero bo princ prvo povabil v krog. Nevošljivost se je brala mnogim na obrazu, ko se je približal hčerki prvega ameriškega generala Shermana in jo pozval na prvo plesno točko. Ona ga sicer zahvali za izkazano ji čast, a odkloni povabilo, češ, da ji njena vera prepoveduje, se takih plesnih točk vdeleževati. Princ je bil prvi trenutek malo osupel, a njegova osuplost se

je hitro spremenila v občudovanje odločne katoliške republikanke. Prijazno se je razgovarjal z njo, dokler ni bila prva točka končana. Nato je orkester zaigral drugi spodobnejši plesni komad, h kateremu mu je rada podala roko. Pozneje je bil princ še večkrat gost Shermanove družine, dokler je bival v Ameriki. Ko se je pa vrnil nazaj na Angleško, se je večkrat s krasnimi darovi spomnil odločne Miss Sherman in vsakokrat pristavil: To je za ono mlado damo, ki jo cenim in občudujem.



# Zopet pri Materi.

H. B.

(Konec.)

Človek bi mislil, da bo Jamnik zdaj zadovoljen, ko je "spreobrnil" Mary. Saj ni več opazil na njej tistega, kar ga je prej tako bodlo v oči in radi česar so ga še drugi zbadali. Molila ni več, v cerkev ni šla in kadar je dajal duška svoji jezidi nad "farji," mu ni ugovarjala ampak še pomagala. Kjubi temu se njuna medsebojna ljubezen ni pomnožila, prej ohladila. On je postal vedno bolj oduren in surov. Več njegov izraz, njegove besede in njegovo obnašanje je kazalo nekaj satanskega, kakor je že navada pri takih, katerih nekdanja katoliška srca je hudič precepil s cepiči zagrizenega sovraštva do vere in vsega božjega. Take samo to grize in peče, da ne morejo čez noč streti in pomandirati vsega verskega in cerkvenega vpliva na človeštvo. Odtod dejstvo, da je te vrste ljudi, potem, ko so stopili v službo pekla, sama gorečnost za razdiranje kraljestva božjega na zemlji. Prej jih je bilo treba za božjo voljo prositi, da so kak prst zganili, ali kak cent darovali za dobro stvar. Zdaj, ko gre za vrača, imajo čas in denar na razpolago. Prav tak je postal tudi naš Jamnik.

Mary se pa ni še kar nič domače čutila v novi "rdeči veri," čeprav si je prizadevala se čimprej v njo vživeti. Drevo stare vere sicer ni več cvetelo, da niti zelenelo v njenem srcu, vendar je ob vsaki priliki čutila, da ima še globoke korenine. Kakor zobne korenine človeka ob vsakem prehladu in prepihu začno boleti, tako so njo korenine stare vere, v kateri je bila krščena in vzgojena, pogosto, zlasti če se je oglasila bolezen v hiši, ali je čula, da je kak delavec v rovu ponesrečil, na novo zaskalele. Ti notranji boji so njene živce tako razrahljali, da je postala skrajno razdražljiva in sitna. To je njega domu vedno bolj odtujevalo. Večino svojega prostega časa je preživel v družbi svojih

somišljenikov. Njo je kajpada to še bolj čmerno in nervozno delalo.

Nekega jutra se je pa, predno je šel na delo, izredno prijazno poslovil od nje. Ko sta se z očmi ujela, je brala iz njih, kakor bi ji hotele reči: Z Bogom Mary! Neka težka slutnja ji je legla na srce, da to nič dobrega ne pomeni. Takoj po njegovem odhodu si je delala očitke, zakaj ga ni vprašala, kaj vendar to pomeni. Celo dopoldne ji ta skrivnostni pogled ni šel iz glave. Na vse mogoče načine si ga je skušala raztolmačiti. Znanca je spraševala, kje je Frank sinoči bil, s kom je občeval, kaj je govoril. Toda kaj izrednega ni nihče vedel o njem povedati. Pač pa so nekateri potem, ko jim je ona razodela svoje zle slutnje, hoteli vedeti, da so tudi oni pri slovesu dobili vtis, kakor da bi bilo zadnjikrat. To jo je še bolj potrdilo v slutnji, da sta njegova izredna prijaznost in mili pogled, razodevala bližnjo nesrečo. Proti vsemu svojemu sedanjemu prepričanju se je doma vrgla na kolena in goreče, kakor nekdanj prosila Marijo, naj ga ona varuje, če mu res preti kaka nezgoda.

V tistem prihiti njena sosedna vsa v eni sapi, buti v sobo in z jokajočim glasom kar zakriči: Mary, ali si slišala, enega je v rovu podsulo. Mary se je ob tej žalostni novici kar sesedla strahu in spustila v obupen jok. Nekaj ji je reklo, da ponesrečeni ni nihče drugi, kot njen Frank. Sosedna je mislila, da je ni prav razumela, zato je pristavila, da se še ne ve, kdo je in tuji to ne, jeli mrtve ali ne, ker ga odkopavajo. Toda Mary se kar ni dala potolažiti. Z od joka pretrganim glasom je pripovedovala, ko sti z drugimi ženami hiteli proti vходу rova, kaj se je zjutraj zgodilo.

Naenkrat so bile vse ženske z otroci, kolikor jih ni bilo v šoli, ob rovu. Vse je pretresljivo jokalo in nestrpnost čakalo gotovejših poročil.

V tem prineso iz jame ponesrečeno žrtev — mrtvo in tako stlačeno, da je nihče po obrazu ni mogel spoznati. Vse jamsko pazništvo in uradništvo, ki je napravilo okrog nje kordon, je bilo brez moči. Ženske so ga v trenutku prearle in se valile k žrtvi, da jo po drugih znamenjih ugotove. Nekateri, dasi prej kot škrlat rdeče, so kar tam padale na kolena, sklepane roke in na glas vskljkale: Hvala Bogu, da ni moj! Meitem se prerine do žrtve tudi naša Mary tresoč se kot v najhujši mrtvici.

En sam pogled.

- Za njim, kakor za bliskom tresk, obupen krik: Frank! . . .

Na tleh sta ležala dva: Mrtvi Frank Jamnik v svoji in onesvečena Mary v njegovi krvi.

Pretrsljiv pogled. Dasi se je drugim odvalil težek kamen negotovosti od srca, je vendar vse jokalo, ko so videli ta žalostni prizor.

Mary so sicer kmalu zopet spravili k sebi, a kakor hitro se je zopet zavedla, kaj se je zgodilo, jo je od silnega joka vedno znova prijemala omedlevica.

Po predpisanem času se je vršil pogreb. Cela delavska naselbina je bila na nogah. Tovariši delavci so se polnoštevilno vdeležili pogreba. Somišljeniki, socialisti, so svojemu nesrečnemu drugu z velikim pompom izkazali zadnjo čast, deloma da malo potolažijo nesrečno vdovo, deloma pa tudi, da pokažejo svojo moč in solidarnost. Le enega ni bilo, tistega, ki navadno vodi take žalne sprevede, duhovnika. Rajni je bil preizrazit in prestrupen socialist, da bi ga mogel zastopnik cerkve spremljati na zadnji poti. Tega je pa Mary najbolj pogrešala. Nagla in neprevidena smrt moža ji je dušo, ki je bila v svoji globini še vedno verna, do dna pretresala. Prvega namena socialisti s svojo žalno parado tedaj niso dosegli. Nobene solze ji niso posušili. Nasprotno, le

še obilnejše in grenkejšje so tekle. Nikdar ji niso tako živo stopali v spomin nekdanji pogrebi, ki se jih je vdeleževala v gorski župniji, kjer je preživela svojo mladost. Njih priprosti, a vendar tako tolažljivi prizori, so se kakor živi vrstili pred njenimi očmi, ko je sedela v avtomobilu in bulila skozi okno v mrtvaški avto, ki je vozil njenega Franka, da skoraj ni več vedela, kje da je.

Videla je pred seboj nizko kmetško hišo. Ob oknu mrtvaški oder. Na njem dragega mrliča. Križ je bil zasajen v mlečne roke in rožni venec jih je ovijal. Obraz miren, smehljajoč, kakor bi hotel povedati dragim: Ne jokajte za menoj! Meni je dobro. Poglejte zastavo, ki ste mi jo dali v moje roke. Ostal sem ji zvest do zadnjega, z Marijino pomočjo, zato je postala zastava mojega večnega zmagoslavja. Moj boj je končan. Ne žalujte toliko radi mene, kakor radi sebe, ki ste še v boju. Vstrajajte tudi vi, dokler se ne vidimo, se v nebesih združimo.

Videla je pred seboj, kako so na dan pogreba prihajali sosede, sorodniki in znanci. Vsak ga je še enkrat poškopil z blagoslovljeno vodo, pokleknil in pomolil za pokoj njegove duše. Potem so pristopili možaki, mladeniči ali tudi dekleta, če je bila rajna v Marijini družbi, položili truplo v priprosto rakev in spreved se je vil skozi vas po hribu navzgor. Vse je imelo rožne vence v žuljavih rokah in pobožno molilo za dušo, katere truplo so nesli v grob. Prišli so do prvega znamenja ob potu. Nosači so položili rakev na tla, pogrebeci so pokleknil, voditelj se je obrnil nazaj in s tresočim glasom poprosil: Ako ima kdo kaj zoper tega našega dragega, katerega truplo zdaj nesemo k počitku, ga v imenu Jezusa tukaj prosim, naj mu odpusti. Nosači so zopet zadeli rakev in spreved se je pomikal dalje.

Zgoraj pri cerkvi je čakal duhovnik, da ga mrtvega izroči naročju matere Cerkve, v njenem imenu blagoslovi njegovo zadnjo posteljo, ter ga priporoči božjemu usmiljenju.

Slišala je ganljive besede: "Vzemi zemlja kar je tvojega, Gospod pa naj sprejme, kar je njegovega. Telo je iz zemlje, duh pa je od zgoraj vdihnjen . . . Iz prsti si ga (jo) naredil, s kostmi in kitami si ga (jo) sklenil, obudi ga (jo) Gospod poslednji dan po Jezusu Kristusu Gospodu našem . . ." Tako globoko se je Mary zatopila v te tolažljive besede, s katerimi cerkev v stari domovini polaga rajne v grob, da so se ji žalobne poteze objokanega obličja nekako umirile in omilile . . .

Naenkrat se začno avtomobili vstavljati, njih vratca se odpirati. Sunkoma se zbuđi iz svoje zamaknjenosti, izstopi, gleda. Duhovnika nikjer, tolaživne cerkvene molitve, ki ji je še donela po ušesih, tudi ne. Le rdeče zastave so vihrale okrog odprtega groba. Opotekaje se mu približa. Nepopisno grenki občutki jo objamejo, ko začne grob počasi požirati njenega tako nesrečnega, a vendar ljubljenega Franka. Na rakev bi se bila vrgla, da oba skupaj zgineta v grobno tmino, ko bi je ne bili držali. Da zabriše mučen prizor, je pevski zbor zapel: Nad zvezdami. Toda njej bi bil storil veliko uslugo, če bi tega ne bil storil. Kajti vsaka beseda te, same na sebi tako tolažilne pesmi, je bila meč za njeno, že itak popolnoma izžeto srce. Vse mu je odpustila, vse je pozabila, kar jima je kedaj šlo navskriž, a tega pri najboljši volji ni mogla utajiti, kakor bi bila v tem trenutku tudi rada, da je bil do zadnjega, kolikor je mogla vedeti, zagrižen sovražnik križa. Zato besede: Le križ nam sveti govori, da zopet vidmo se nad zvezdami, . . . za njo niso imele nikakega balzama v sebi, ampak le miro.

Gmotne skrbi jo vsaj nekaj mesecev potem niso veliko mučile. Poleg malih prihrankov ji je bila posmrtnina S.N.P.J. zagotovljena. Zato je imela časa dovolj, se tim pridneje baviti z drugim, še važnejšim vprašanjem: Kaj zdaj? Ali naj gre po tej poti dalje, po kateri je hodila zadnje čase in ki se bo prej ali slej tudi podobno žalostno končala, kakor je bila priča ob Frankovem po-

grebu? Vsa njena globlja notranjost se je odločno vpirala tej misli. V prvih prečutih nočeh so zopet neprestano trkali na vrata njenega srca že deloma potlačeni spomini na tiste dni, ko je še kot dobra, zato vedno vesela in srečna Marijina hčerka popevala po starokrajskih hribih. In topot je bila za nje čoma, kar že dolgo ne.

Prišli so, vsi po vrsti so prišli. Drug za drugim so jo nekako mehko in sočutno spraševali: Ali veš, kako je bilo takrat in takrat? In nazadnje so prišli še tisti, ki so se ji najgloblje zarezali v dušo, spomini slovesa od Marije in materinega groba. Kakor mati zašli hčerki, bolj ljubeče kot očitaje, so ji govorili na srce: Ali še pomniš, kako te je tisti dan Marija žalostno gledala s trona domače cerkvice, ko si se poslavljala od nje in s kakimi obljubami si jo ti tolažila? Menda še nisi pozabila, kako so ti takrat rajna mati skozi debelo grobno rušo skrivnostno šepetali: Ne hodi, otrok moj! Ti spomini so bili najboljši misijonarji za njo. Z gorkimi solzami domotožja je močila zglavje, ne toliko domotožja po domačih krajih, saj je vedela, da tam nima več doma, ampak domotožja po Materi Mariji in dnevih, ko je še lahko upravičeno govorila: Ti mati moja, jaz otrok sem tvoj!

Korenine nekdanje vere so zopet začele poganjati v njenem srcu. manjkalo je samo vrtnarja, da bi jih pridno zalival in trnje, ki je hotelo novo življenje zadušiti, spodkopaval. Ko bi bila Mary takrat pobrala svoje stvari in šla z otrokoma v kako vrejeno slovensko naselbino, z lastno slovensko cerkvijo in duhovnikom, ter cvetočim verskim življenjem, bi bila takoj zopet našla pot k Materi nazaj. Toda to ji iz več ozirov ni kazalo. Že draga grobova sta bila še presveža in kot taka prevelik magnet za njo. Poleg tega sta si bila z rajnim kupila že svoj lastni skromni dom. Nazadnje bi ji bila pa tudi ločitev od kraja, ki se ga je polagoma navađila, kakor tudi od ljudi, težka. Tako je ostala v naselbini in si poiskala delo, da more se-

be in otroka preživeti.

Vrnitev k veri svoje matere in k Materi ji je to zavleklo. V teku časa, odkar se je bila spreobrnila k rdečemu evangeliju, se je mej njo in ženami drugih rdečkarjev spletlo dokaj prijateljskih vezi, katerih ni imela poguma kar na celem pretrgati. Sicer jo je bilo vedno redkeje videti v njih družbi, a popolnoma se jim odtegniti in preiti na drugo stran, kamer jo je srce vleklo, si ni upala. V cerkev je hodila, kolikor je mogla, a le bolj po nikodemsko. Vendar je to njeno žejo in željo po nekdanjih dnevih vere in verskega življenja še bolj pomnožilo, še bolj je čutila večletno breme, ki ji je ležalo na srcu. Posebno jo je na eni strani zbadalo, na drugi pa spodbodlo, da se čimprej vrne, ko je videla, kako so otročiči pod vodstvom sester lepo vsako nedeljo pristopali k sv. obhajilu in se kakor angeljčki vračali od mize Gospodove, mejtem, ko njena dva še prvega sv. obhajila nista opravila in je bil zlasti Franki že vse drugo kot angeljček.

Prišel je postni čas. Neke nedelje Father oznanil, da pride ta in ta dan slovenski misijonar v naselbino, da da svojim rojakom priliko za velikonočno sv. spoved. Kakor da bi se ji mora zvalila s srca, je vplivalo to oznanilo na Mary. Tiste dni je vsa zamišljena hodila okrog. Njena duša je vrejala več let nazaj zastale račune. Pri nobeni misijonarjevi pridigi je ni manjkalo. Srce je kar požiralo domačo božjo besedo, kakor razsušena zemlja po dolgotrajni suši blagodejni dež. Že prvi

večer se je namenila k sv. spovedi, toda v zadnjem trenutku se ji je korak mesto k spovednici obrnil proti domu. Sicer si je govorila, da ju otroka doma skrbita, a je bilo morada ravno toliko, če ne več strahu zraven.

Drugo jutro je zopet prišla s trdnim sklepom, da bo opravila. Misijonarjeve besede so se ji zdele, kakor bi naravnost na njo letele. Predstavil je poslušavce v staro domovino, v tisti slovesno-ganljivi trenutek, ko so podajali roke v slovo svojim materam in sprejemali od njih dedščino slovenske matere: Sin, hči na Boga in Marijo ne pozabi! Potem je nadaljeval: Rojak moj, rojakinja moja, kje je danes ta tvoja materina dedščina, ali jo imaš še nedotaknjeno, ali si jo že zapravil? To vprašanje je Mary strašno zapeklo pri srcu, komaj je z robcem ujela debele solze, predno so se potočile po licih. Vendar ji je bil tudi topot korak proti spovednici še pretežak. Kar prav ji je bilo, da je bila po pridigi spovednice precej oblegana, ona je morala pa demov otrokoma zajterk pripravljati. A duša ji je bila pregloboko razorna in prežejna solčnih žarkov milosti, da bi se mogla dolgo obotavljati. Ko je misijonar v svojem zadnjem govoru še enkrat pozval vse rojake, naj ne zamude lepe prilike, ki jim je na razpolago in naj se z zaupanjem približajo, magari, da kdo že petdeset let ni bil pri sv. spovedi, samo da ima dobro voljo, se bo vse naredilo, je bil led končno prebit.

"Petdeset let! Ne, toliko ni stara nisem! Hvala Bogu in Mariji!" S tem veselim vsklikom, sama pri sebi, je Mary premagala zadnjo oviro — strah, vstala iz klopi in se postavila pred spovednico, da bi bila prej na vrsti. Nemirno ji je sicer vtripalo srce, tim nemirnejše, čim bolj se je bližal trenutek sodbe, a skušnjave, da bi odšla domov, niso imele več moči. Ko je spovednik videl to izmučeno, pa tako skesano dušo pred seboj, ki mu je s trepetajočim glasom razkrivala svoje rane, jo je pretrgal, ji poln ljubezni prigovarjal, naj se nikar ničesar ne boji, ampak vse, kakor otrok svoji materi, zaupno razodene, kar jo teži. Ginjena je res vse lepo in natanko povedala, saj se je že več dni na to pripravljala. Nobene žal besede ni imel za njo, kakor oče ne nasproti svojemu zgubljenemu in zopet najdenemu sinu. Je bil sam preveč ginjen nad to v trpljenju in kesanju očiščeno dušo. Par bodrilnih besedi za prihošnjost in potem: Gospod Jezus Kristus te odveži in jaz te odvežem . . . Mary je po dolgem času srce zopet poskočilo tistega veselja, ki ga svet ne more dati, solze hvaležnosti in sreče so jo oblile, da je krvavih oči zapuščala spovednico. Potem se je vrgla pred Marijin oltar na kolena, sklonila glavo in njena usta so s tresočim glasom šepetala: Marija, moja mati, nisem vredna! A ko je povzdignila oči in ji pogledala v obraz, se ji je tako ljubeče smehljala, kakor bi ji hotela reči: Ne boj se otrok moj, saj si zopet pri Materi!



## Kdor išče, ta najde.

Grofica Terezija X. je bila dvorna dama sardinske kraljice. Lepa, a tudi radikalno katoliška ženska, ki si je upala glede mode proti toku plavati. Vsi so jo kot tako poznali. V njeni odsotnosti je marsikatera padla čez njeno versko ozkosrčnost in fanatizem. V obraz si ji nihče ni u-

pal kaj tacega reči, ker je bilo znano, da nikomur nič dolžna ne ostane, ampak mu pošteno usta zaveže. Enkrat je pa neko koketno opravljeno markizo tako srbelo, da se je nalahno obregnila vanjo. Rekla je, da se ji grofica Terezija zdi, kakor roža z zaprtim cvetom. Terezija je ta-

koj razumela, da je ost obrnjena proti njeni neizrezani obleki. Mirno je odgovorila: Vsak ima svoj okus. Po mojem mnenju je popolnoma razpihnjena roža že odcvetela in ni za družega, kakor da se proč vrže. Najbrž je imela zanaprej tudi pred to koketko mir.



## LILIJA IZ RAJA.

K.

Kmalu ko je Jezus odšel iz Nazareta, predno je Marija odšla za njim, je prišla k nji Magdalena. Prišla je do praga, toda v hišo si ni upala stopiti. Marija ji je pa prišla nasproti, jo prijela za roke in jo peljala v hišo.

"Dete, nič se ne boj! Vstopi! Čakala sem te!"

V sobi je Magdalena poklenila pred Marijo in zajokala. Skrila je svoj obraz v Marijino krilo. Dolgo časa ni mogla premagati svojega razburjenja. Marija jo je vzdignila in posadila na stol.

"O, kako sem bila nesrečna!" je govorila. Kako prazno je moje srce! O, kako me je svet prevaral! Toda našla sem srečo! Samo eno želim: popraviti svoje življenje in ljubiti Boga! Ali morem upati?"

Marija jo je prijela sočutno za roke in ji začela govoriti besede tolažbe in upanja." Magdalena, da, upaj! upaj! Novo upanje je zasijalo svetu! Človeška grešna srca so dobila novo svetlo zvezdo, ki jih bo vodila iz teme pregreh k svetlobi večnih resnic, novega spokornega življenja! Že je začel izvirati vir tolažbe, kjer bodo človeška razdvojenost in od greha uničena srca dobila nazaj novih moči, nove srčnosti, novega junaštva, da ne bodo poginila pod bremenom grehov in hudobij, temveč se bodo v spokorni ljubezni dvignila k novemu življenju, k novim nadam. Magdalena, upaj, upaj. Že se po deželi glasi veselo oznanilo miru in sprave in ljubezni! Veseli se tudi

ti, kaiti tudi ti boš zopet našla svoj mir. Že je odšel, da kliče grešnemu svetu to nebeško oznanilo! Magdalena, pojdive za njim!"

In res sti odšli iz Nazareta proti Tiberijskemu jezeru, kjer sti našli Jezusa, okrog njega pa že veliko množico ljudi, ki so z očividnim zanimanjem in presenečenjem poslušali čudne, skrivnostne, vendar tako tolažilne nauke.

Od blizu in daleč je privrelo toliko radovednega ljudstva, da je bilo mesto tako prenapolnjeno, da so jih oblastniki izganjali ven, ker so se bali nereda. Tudi jedil ni bilo toliko, da bi se moglo vse zažvoljiti. Ko bi bilo to v Jeruzalemu, kjer je vsako leto po večkrat tolika množica ljudstva skupaj, tam se že da postreči tolikim. Toda mestece Kafarnaum? Naka! To mestece je pa veliko premajhno za tako množico.

In vendar prihajajo še vedno večje in večje množice.

"Ali je tukaj Jezus iz Nazareta velik prerok, ki je vstal med narodom, ki dela tolike čudeže? Toliko smo čuli o njem in smo izvedeli, da bo te oni tukaj, pa smo ga prišli gledat in poslušat!"

Tako so vpraševale dohajajoče množice.

"Kaj bo on 'veliki prerok!' 'so odgovarjali pismarji in farizeji. 'Kakšen prerok je to? Navaden slepar! Za nos se daste vleči! Humbug!'"

Sredi dopoldneva je bilo, ko še nihče ni vedel prav, ali je Jezus v

mestu ali ne. Še nihče ga ni videl in nihče ni vedel, kje je. Množice so nemirno begale sem ter tja po mestu in izpraševale zdaj tega zdaj onega, pa nihče ni vedel ničesar do ločnega.

"Saj ga ni v mestu!" so zagotavljali farizeji in izganjali ljudstvo iz mesta. "Bog zna, kod se klata ta slepar! Bodite pametni in pojdite nazaj domov! Kaj boste tukaj po mestu lovili slepe miši, so se norčevali pismouki."

"Nikakor! Tako daleč sem prišel s hribov, da bi na svoje oči videl, kaj je resnice na vsem, kar čujem praviti o tem Jezusu, in ne grem domov, če ga moram tudi cel teden čakati, ali če treba še dalje iti. Hočem sam videti, je odgovoril nek starček iz hribov prevzetnemu farizeju, ki je nagovoril množico, sedečo pri ognju pred mestnim ozidjem.

"Jaz tudi!" "Jaz tudi", se je oglasil cel zbor in pismouk je videl na sovražnih pogledih, da je najbolj zdravo, ako mirno molči in gre dalje in pusti preprosto ljudstvo pri miru.

Bilo je poldne, Jezusa še od nikoder. Nekateri so že res začeli postajati razburjeni in bi bili radi vedeli, kje je, ali bo prišel v mesto ali ne. Kar se raznese glas: "Že gre!" "Že gre!"

Kakor blisk se je raznesla ta vest med vso nad 8 tisoč broječo množico.

"Po cesti iz Jeruzalema prihaja!"



Ali ste že videli kedaj roj, kako so se čebele usule iz panja? Prav tako je bilo danes v Kafarnaumu. Kakor čebele so se usule množice proti strani, odkoder je prihajal Jezus. Vse je teklo, vse je hitelo, da bo najbližje njemu, da ga bo videlo prav od blizu, da se ga bo lahko dotaknilo, da bo videlo, ali bo naredil kak čudež in kako se bo ta čudež zgodil.

Tam po prašni cesti se je pa počasi pomikala mala množica mož proti mestu. Hodili so počasi in premišljeno. Videlo se jim je, da so že utrujeni. Trinajst jih je bilo. Prvi je stopal počasi ob palici krepak mož, vitežkega, junaškega nastopa. Od daleč se mu je že videla posebna močatost in dostojanstvenost.

"Oni je, ki gre spredaj!" so začeli klicati tisti, ki so ga že preje videli.

"Ostali so pa njegovi učenci" so dostavljali drugi.

V tem se je družba po klanecu že precej približala mestu.

Vse je bilo tiho. Vse je čakalo z nekako resno nestrpnostjo, kaj bo.

Toda te trume niso prišle same. Iz vsake vasi so pripeljali seboj vse bolnike in vse pohabljeni s seboj. "On vse ozdravi" se je raznesel glas o njem.

Zato so vsi slepci v okolici ob tej vesti dobili novo nado, da bo tudi nje morda rešil te strašne teme. Vodenična mamica, ki je že toliko let preležala doma v postelji v velikih bolečinah, je začela upati, da bi ji morda ta "veliki prerok" lahko pomagal in jo ozdravil.

"Sin, prosim te, izpolni mi še eno željo!" je nagovorila svojega sina, ki je prišel k njeni bolniški postelji.

"Kaj želite, draga mamica? Vse izpolnim, kar želite! Kar povejte!"

"Pelji me k Jezusu iz Nazareta! Čujem, da jih je že veliko ozdravil. Tudi mene bo!"

In res mamica je bila danes v Kafarnaumu. Sin jo ima prav tik ceste na vozičku in čaka Jezusa. O, kako ji srce utriplje, tej ubogi stari mami. O, kako bi rada še ozdravela in bila še pri svojih otrocih! Ali se ji bo spolnila želja?

In takih mamic je bilo veliko na različnih posteljah ali na vozeh, ali nosilih. Da, daleč v mesto so stale poleg ceste, postelja pri postelji samih bolnikov in pohabljenih. Vseh oči so se željno ozirale proti kraju, koder je prihajal ta zaželjeni narodov, ta nebeški zdravnik.

Množica je nestrpno čakala, kaj bo iz vsega tega? Je res tako "velik prerok," kakor so čuli, ali je slepar, kakor trdijo njegovi hudi nasprotniki? Sedaj bodo sami videli.

Tam okrog bolnikov pa je prav takrat šla od postelje do postelje globoko zakrita ženska. K vsaki postelji je šla. Vsakemu bolniku je nekaj pošepetala. Kaj je bil ta "nekaj," nihče ni čul. Vendar moralo je biti nekaj posebnega. Vsakega bolnika obliče se je namreč zjasnilo. Kdor je le mogel je takoj pogledal zaupno v to skrivnostno ženo, in pri tem pogledu so se vsakem zjasnile oči in dvignilo ga je nekaj iz postelje, da bi sedel. Več jih je slabosti nazaj omahnilo. Vendar videlo se je na obrazu vseh teh številnih bolnikov neko posebno jasno upanje.

"Kdo je ta ženska?" so se vpraševali vsi.

"Pravijo, da je to mati prerokova!" spregovori neki človek.

"Saj res!" Ravno se je ženska zopet dvignila iznad postelje nekega bolnika in pogledala naravnost proti strani, kjer se je vršil ta pogovor.

"O, saj res. Saj jo poznam! To je Marija iz Nazaretâ, njegova mati. Jaz sem tudi od tam!" pritrudi nek človek, ki je stal poleg s svojo družino.

V tem je pa prišel Jezus blizu. Do sedaj je bil sklonjen globoko v tla. Videlo se mu je, da je bil zelo zamišljen. V tem pride k prvi postelji.

Vsa množica je postala nemirna. Vse je bilo nekako čudno razburjeno. Kakor bi se imelo nekaj velikanskega izvršiti, tako so vsi čutili. Nihče ni zinil besedice razburjenja. Ali je to res prerok, ali je slepar? To vprašanje je šlo po vseh tisočerihi glavah.

"Jezus sin Davidov usmili se me!" se začuje klic. Prvi bolnik je opazil Jezusa in se dvignil iz poste-

lje in zaklical. Vsa množica se je še bolj skupaj stisnila, vse glave so se dvignile, da bi vsakdo bolje videl, kaj bo sedaj.

Jezus se ustavi pri postelji in dvigne svojo glavo. Milo pogleda bolnika, molče dvigne svojo desnico nad njim in . . . in . . .

Je li res? Je to mogoče? Vsa množica je videla tega bolnika ravno kar, kako strašno se je zvijal v bolečinah? Videli so ga, vedeli so, da ne more živeti niti ure več. Toda! — za božjo voljo! Kaj je to? Ali ni bolnik planil iz postelje? Da, je že res!

Kakor skrivnostno votlo grmenje ob nevihti, tako se je čulo mrmranje razburjenega in presenečenega ljudstva.

"Ozdravel je v trenutku!" so vsa usta vskliknila kakor naenkrat.

In res, tam je zopet enak starček, na smrt bolan, skočil iz postelje in vesel kričal in skakal po ulici, kakor bi bil malo neumen samega veselja. "Zdrav sem! Zdrav sem! Ljudje božji, poglejte me, zdrav sem!"

V tem je bil Jezus že pri tretji postelji. Isti prizor. Popolnoma mrtvouden človek, že leta in leta ni mogel rabiti svojih udov, glejte ga, kako skače samega veselja in poljubuje obleko svojemu dobrotniku.

In tako četrti, tako peti, tako v šesti in dalje in dalje. Vsi, vsi, prav vsi brez izjeme so bili ozdravljeni, in vsi so kričali veselja in sreče, vsi so jokali in peli. Pa ko bi sami. Njih sorodniki, matere, očetje, možje in žene, otroci vse, vse je kričalo vsevprek.

In množica?

Nekoliko časa je stala mirno. Preveč je bila presenečena. Kaj takega ni pričakovala. Dasi ljudstvo ni verjelo farizejem, ki so trdili, da je slepar ta Jezus, vendar je že tako, da ljudstvo tako rado govori. Morda imajo pa farizeji le prav? Morda je pa le kaj resnice na tem, da ni vse tako, kakor pripovedujejo? Morda je res slepar?

Tu se pa pred njih lastnimi očmi goče stvari, o katerih se še ni čulo do sedaj na svetu. Nobena njih svetih knjig ne ve povedati o čem takem.

## TVOJ NEDELJSKI TOVARIS

Piše Rev J. C. Smoley

ŠTIRINAJSTA NEDELJA PO  
BINKOŠTIH.

Nihče ne more dvema gospodoma služiti.

— — Mat. 6, 24.

V nekem oziru je človek podoben angelom — — dobrim in hudobnim. Vsaj mi sami pravimo o kakem človeku, da je tak ko angel; o drugem zopet, da je pravi vrag. Človek in angel ima razum; človek in angel ima svobodno voljo.

V enem oziru si pa človek in angel nista podobna: dober angel ostane vedno dober, hudobni vedno hudoben — — človek je pa lahko dober in hudoben. Vsaj marsikateri človek bi rad služil Bogu in svoje mu telesu, svetu in hudiču, kratko — mamonu. Rad bi to storil, pravim; toda je li to mogoče? Je li mogoče, da bi človek služil Bogu in mamonu?

Na to vprašanje nam da jasen odgovor Kristus v današnjem evangelju: "Nikdo ne more dvema gospodoma služiti; ali bo namreč enega sovražil in drugega ljubil; ali se bo enega držal in drugega preziral. Ne morete služiti Bogu in mamonu." Tako govori večna Resnica — Sin Božji. Kdor misli, da bo lahko služil Bogu, istočasno pa tudi mamonu, goljufa samega sebe. Kaj nam torej preostaja? Ali Bog, ali pa mamon! Samo jedna služba. Koga si bomo izbrali? To vprašanje je jako važno; gre za mnogo, gre za vse, gre se za celo življenje, gre za večnost. Želim, da si dobro volite; zato bomo premišljevali: Kaj nam bolj koristi, ali služba božja, ali služba mamonova.

• ooooo

Kaj pa pomeni služiti Bogu?

Služiti Bogu pomeni: imeti pri vseh opravilih Boga kot svoj cilj. Če delam, delam, ker je to volja

božja, ne radi tega, ker si z delom služim denar. Če molim, molim, ker je to volja božja, ne radi tega, da bi me hvalili ljudje. Če dajem miloščino, jo dajem iz ljubezni do Boga, ne kakor farizeji, da bi jih hvalili ljudje. Kratko — služiti Bogu pomenja imeti v vseh rečeh Boga kot svoj cilj.

Služiti mamonu pomenja delati vse brez ozira na Boga. Delam, da si služim denar, vsakdanji kruh. Delam, da bi si pomnožil svoje premoženje, ne brigam se za božje zapovedi, odiram, goljufam, lažem, prisegam po krivem!

Kaj je torej koristnejše: služiti Bogu ali mamonu? Koga bomo vprašali? V važnih zadevah sodimo, kaj nas skušnja uči. Naj nam da skušnja odgovor v tej zadevi! Odgovor naj nam da na to:

1. — življenje,
2. — smrt,
3. — večnost.

Kdo je srečnejši v življenju? Ta, ki služi Bogu ali ta, ki služi mamonu?

Morda poreče kdo: Ta, ki služi mamonu! Vsaj je življenje tega, ki služi Bogu tako prazno, tako dolgočasno! Koliko veselja užije pa ta, ki služi mamonu!

Je li življenje človeka, ki služi Bogu, res prazno, dolgočasno? Kaj pravi Kristus? "Moj jarem je sladak," so njegove besede. Vsaka molitev napolnjuje človeka z neskončno radostjo. Vsako sv. obhajilo ga napolnjuje z veseljem, s katerim se ne da nič primerjati na svetu. In če pride nesreča! Veren kristjan ne obupa. Pobožni Job je izgubil vse: premoženje, otroke, zdravje, pa je ponižno slavil Boga: "Gospod je dal, Gospod je vzel, Njegovo ime bodi česčeno!"

Tako misli tudi veren kristjan, ki služi Bogu!

In ta, ki služi mamonu? Vzemimo časnike v roke. Tam čitamo: Ustrelil se je ta in ta milijonar . . . Kaj? Mu li milijoni niso prinesli sreče? Ne, ni imel vere! Služil je mamonu celo življenje, a tolažbe v mamonu pri svoji nesreči ni našel.

Bil je socialista, ki se je leta in leta trudil, da bi ženo pripravil ob vero. Posrečilo se mu je končno. Hvalil se je v rdeči družbi, da jo je ob vero pripravil. "Slava!", klicali so sodruzi. Na večer je korakal proti domu. Pred hišo je zapazil množico ljudi. Kaj se je zgodilo? Hitro je vstopil v hišo in našel ženo mrtvo na tleh, poleg nje mrtve tri otroke, na mizi pa je bil listek z napisom: "Dokler sem imela še vero, sem lahko prenašala vse trpljenje in pomanjkanje, ker sem videla v delu voljo božjo in imela upanje na plačilo v nebesih. Ko si mi pa vzel vero, pa ne morem več prenašati pomanjkanja in lakote. Zato si končam življenje. In da ne bodo otroci trpeli, zastropila sem tudi te!"

Kako nesrečen človek, ki nima tolažbe, ki služi edino le mamonu?

Vprašajmo se: Kaj nam pove smrt?

Nikdo izmed nas še ni skusil smrti, torej iz lastne skušnje ne moremo govoriti. Oglejmo si torej skušnjo drugih! Odprimo sv. Pismo!

V četrti knjigi Kraljev čitamo o Ezechiju, da je obolel na smrt. Ob njegovih postelji pa je stal prerok Izaija in govoril: "To pravi Gospod Bog: Uredi svojo hišo, ker boš umrl. In kaj je storil Ezechija? Molil je: "Prosim, Gospod, spomni se, kako sem hodil pred tvojim obličjem v pravičnosti; kar je bilo tebi dopadljivo, sem storil." In se je razjokal. Glejte, kako tolažbo je imel Ezechija: V življenju je služil Bogu, kako je bil ob koncu svojega

življenja te službe vesel! Spomni se, Gospod, kako sem hodil pred tvo-  
jim obličjem v pravičnosti! Kar je  
bilo tebi dopadljivega, sem delal!  
Kdor Bogu tako služi, ima krasno  
smrt!

Poglejmo pa sedaj služabnike  
mamon, imajo li ti ravno tako to-  
lažbo ob svoji smrti? Odprimo zo-  
pet sv. Pismo in berimo, kako je u-  
miral kralj Antijoh. "V koliko stis-  
ko sem prišel in v kolike valove ža-  
losti . . . Sedaj se spominjam hude-  
ga, kar sem storil v Jeruzalemu, od-  
kođer sem pobral vse zlate in sre-  
brne posode . . . in sem poslal uni-  
čiti prebivalce v Judeji brez vzroka.  
Glej, v silni žalosti pojemljem v tu-  
ji deželi" (1. Mak. 6). Ga je li tola-  
žilo v smrti, kar je storil v svojem  
življenju za mamon? Da je ukradel  
zlate in srebrne posode? Da je dal  
pomoriti toliko nedolžnih? Ne! "V  
silni žalosti pojemljem," zdihuje An-  
tijoh.

Vidite, kak odgovor nam daje  
smrt, komu je bolje služiti: Bogu ali  
mamonu. Smrt nam pove jasno:  
Bogu!

Vprašajmo pa še večnost. Smrt je  
uhod v večnost. In ta večnost bo ali  
srečna ali pa nesrečna. Kaj čaka v  
večnosti služabnika Božjega in kaj  
služabnika mamonovega? O tem  
smo na jasnem. Kristus sam nam  
nam pove, ko pravi: "Zanikernega  
hlapca pa vrzite v vnanjo temo,"  
o dobrem služabniku pa pravi:  
"Dobri in zvesti hlapec, pojdi v ve-  
selje svojega Gospoda!" Tako bo po  
smrti, v večnosti.

Kogar vprašamo, vsak nam odgo-  
vori: Koristneje je služiti Bogu, ka-  
kor pa mamonu. In vendar, koliko  
ljudi služi mamonu! Sv. Avguštin  
pravi: "Ubi est sapientia, ubi intel-  
ligentia?" Kjer je modrost je ra-  
zum?

Bodimo, prijatelji, zvesti služab-  
niki božji, pa bomo skusili resnič-  
nost besed: "Moj jarem je sladak!"  
Tudi mi bomo skusili potem resnič-  
nost besed današnjega evangelija:  
"Iščite najprej božjega kraljestva  
in njegove pravice, vse drugo vam  
bo pridano." Amen.

## PETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

**Glej, nesli so mrliča, edinega sina  
njegove matere.**

— Luk. 7, 12.

Genljiv dogodek nam pripovedu-  
je danes evangelij. Kristus Gospod  
je šel s svojimi učenci v mesto  
Najm. Ko se je približal mestnim  
vratam, nesli so iz mesta mrliča,  
edinega sina njegove matere. Mati,  
vdova, je bridko jokala. Kristus pa  
se je je usmilil in ji obudil sina od  
mrtvih. Rekel je: "Mladenič, pra-  
vim ti, vstani!" In mrlič je sedel in  
začel govoriti.

Prijatelji, iz Gospodovih besed,  
s katerimi je obudil mrliča k življe-  
nju, je razvidno, da je bil to še ne-  
dorasel človek." Mladenič, pravim  
ti, vstani!" In ta dogodek — — smrt  
mladeniča — nam kliče, da pride  
smrt lahko vsaki trenutek, in **da je  
potrebno, da se pripravimo na smrt.**

Pripraviti se na smrt! Ljudje o  
smrti ne slišijo kaj radi! Kako od-  
kladajo pripravo na smrt! Odklada-  
jo — — vsaj bo še čas — — tako  
mislijo, ko pride smrt; toda vedo-li,  
kedaj in kako bo prišla smrt, da se  
bodo mogli na njo pripraviti?

Zato kličem vam vsem: Potrebno  
je, da se pripravite na smrt; za-  
kaj:

1. — ura smrti je negotova,
2. — pa se smrti vedno bolj bli-  
žamo.

oooooooooooo

Ura smrti je negotova.

Pogosto nas je Gospod spominjal  
te resnice: "Bodite pripravljeni; ker  
ob uri, ko ne mislite, bo prišel Sin  
človekov" (Luk. 12, 40.) In na dru-  
gem mestu: "Čujte, ker ne veste  
ne ure, ne dneva" (Mat. 25, 13).

In naša lastna skušnja nam to po-  
trjuje! Ne vidite li sami, kako od-  
našajo na pokopališče mladeniča,  
dekle, otroka? Ne slišimo li pogo-  
sto, kako je ta ali oni nagle smrti  
umrl?

In vendar se ljudje na smrt ne  
pripravljajo! Dosti bo še časa za  
to, pravijo. Kaka blaznost!

Sloveč francoski misijonar, Jakob  
Brydayne, govoril je pri nekem mi-  
sijonu — — bilo je nad 10.00 poslu-

šalcev — — sledeče krasne besede:  
"Iz česa pa sklepate, bratje, da je  
vaš konec še daleč? Morda, ker ste  
še mladi? Pravite morda, imam še  
le dvajset, trideset let. Kako se go-  
ljufate! Vi niste stari dvajset ali tri-  
deset let, ampak smrt vaša je sta-  
ra že toliko let! Zato imejte pozor!  
Na vašem čelu stoji napisano, ke-  
daj bo udarila ura, ki bo odločila  
o vaši večnosti!"

Ne vzbuja li, prijatelji moji, to  
premišljevanje v vaši duši misli, da  
se pripravite na smrt?

Ura smrti ni gotova; v vsaki sta-  
rosti nas smrt lahko pograbi, prišla  
bo morda naglo in nepričakovano!

Slavni pridigar, abbe Papillon,  
pridigal je nekoč v kapeli franco-  
skega poslanštva v Londonu o  
vrednosti zemeljskega življenja.  
"Kako dragocen," je rekel, "je čas  
našega življenja. Nikoli ne vemo,  
kedaj nas bo Gospod poklical, da  
bomo dali račun o naših delih."  
Obmolknil je na to za trenutek, in  
naenkrat se je zgrudil mrtev na priž-  
nici. Kako je vplivala ta nagla smrt  
na poslušalce! "Ne veste ne ure ne  
dneva!"

(Zato se pa vedno pripravljajte  
na smrt! Razuzdan mladenič je  
vprašal duhovna, kako dolgo pa še  
morem grešiti? "Kakor dolgo hočeš,  
samo en dan pred smrtjo se pobolj-  
šaj," je rekel duhoven. In vesel je  
šel mladenič proč, češ, da bo še ved-  
no lahko živel razuzdano. Naenkrat  
se pa vrne k duhovniku in vpraša:  
"Kedaj pa bom umrl?" "Teга pa  
ne vem," je odgovoril duhoven. "Za-  
to ti ne preostaja drugega, kakor,  
da se poboljšaš še danes."

Tako kličem jaz tudi vam: Pri-  
čnite se pripravljati na smrt, ker  
ura smrti ni gotova.

Smrti se pa vedno bolj bližamo.

To je druga resnica, ki nas pri-  
ganja, da bi s pripravo na smrt ne  
odlašali.

Vsaka ura, vsaka minuta, vsaka  
sekunda nam naznanja korak, s ka-  
terim se nam smrt bliža. Ali si ho-  
čemo zakriti oči pred to resnico?

In vendar žive mnogi ljudje, ka-  
kor da bi jim ne bilo treba umre-  
ti, kakor bi se jih smrt ne smela

dotakniti! Blazni ljuóje! Pred smrtjo zakrivajo svoje oči, smrt pa se jim vsako sekundo neizprosno bliža. Kak bo njihov odhod v večnost?

Pred več leti — — pripoveduje pisatelj — — dogodilo se je v Pragi sledeóe: Po ulicah Prage kolovratil je na večer pijan dijak. Sam ni vedel, kod hoóí, naenkrat je bil pred cerkvijo, kamor so ljudje hiteli k majniški pobožnosti. Tudi on je šel v cerkev in sedel v klop za vratmi. Petje, sveóe na oltarju, molitev duhovnova je prióela vplivati na njegovo dušo! Spomini na otroška leta, ko je še z materjo hodil v cerkev, so se mu začeli vzbujati v njegovi duši! Kako si sedaj hudo ben — — brez vere, nenraven, tako se je oglašala njegova vest! Kako globoko si padel! Zazolzele so se mu oóí . . . Pobožnost je bila pri kraju, ljudje so zapušóali cerkev, on pa je v klopi zaspal. Polnoóna ura je odbila, in tu se je probudil. Gleda okoli sebe, vse je tiho. "Kje pa sem?", se je vprašal. Konóno vidi, da je v cerkvi. Od oltarja sem prihaja bela postava, ki mu pravi: "Óez leto dni umreš." Prestrašil se je in padel v nezavest. Zjutraj ga je našel cerkovnik še v nezavesti in odpravili so ga domu. "Óez leto dni umreš," ta misel ga je spremljala povsod. V Pragi ga ni veselilo več, šel je domu k svojim starišem. Toda noóne prikazni ni pozabil. Tovariši so se noróevali, óeš, da veruje takim neumnostim, toda on je le mislil na pripravo na smrt, a vedno odlašal. Minulo je že devet mesecev, a on je bil še vedno stari lahkoživec. Naenkrat je obolel. Sramóval se je poklicati duhovna, iz katerega se je prej vedno noróeval. "Kaj bodo o meni mislili," si je dejal pri sebi. Toda zdravila niso pomagala, smrt se je vedno bolj bližala. Stariši in bratje so stali ob postelji in jokali. Kazalci na uri so se vedno bolj bližali polnoóni uri; dve uri še, še jedno, še pol ure, še deset, še pet minut, pa bo prišla polnoóna ura, ob kateri je rekla prikazen, da bom umrl. Kazalci so prišli na 12. uro. "Usmiljenje!", hotel je vzklik-

niti, a glas mu je zastal v grlu. Ko se je v jutro prebudil, se dolgo ni mogel spomniti, kaj se je z njim godilo. Ko je pa prišel k popolni zavesti, spoznal je v celem dogodku migljaj božji. Poklical je duhovna, spravil se z Bogom, in ko je ozóra vel, prióel je popolnoma novo življenje. Konóal je svoje študije, postal zdravnik in se naselil med revnim ljudstvom v Krkonoših, kjer ga je vse ljubilo in spoštovalo.

Prijatelji moji, ne vem, bi li ne mogel tudi jaz komu izmej vas zaklicati: "Óez leto dni umrješ!" Ure smrti ne ve noben ólovek. Toda to vem, da lahko vsakemu reóem: umrl boš gotovo in smrti se vedno bolj in bolj bližaš.

"Umreti moram — — pa ne vem, kedaj; ne vem, kako; ne vem, kje; — — — samo to vem, da bom na veke pogubljen, da bom ob veóno izveličanje, óe umrjem v smrtnem grehu!"

Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike seóaj in ob naši smrtni uri. Amen.

#### — o — ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Jezus je šel v hišo nekega poglavarja farizejev kruh jest, da so ga oni opazovali.

— Luk. 14, 1.

Dogodek današnjega evangelija se je brezdvomno prigodil v mestu Kafarnaum. Bilo je to v óasu, ko se je vraóal Jezus iz Jeruzalema v Galilejo po letnih praznikih. In sicer je bilo zadnje leto pred njegovo smrtjo. Kolikor bolj se je Sin óloveka, kakor se je Gospod rad sam nazival, bližal smrti, katero je napovedal, toliko bolj je porabil vsako priložnost, ki se mu je nudila za pouk. Take priložnosti so mu dajali nje govi učenci, dajalo jih je ljudstvo, dajali so jih tudi njegovi sovražniki, posebno farizeji. Edén teh farizejev, nek poglavar, povabil je Kristusa v soboto k sebi na óom, da bi jedel kruh, to je, povabil ga je na gostijo. In tu je imel Gospod zopet priliko, da je ljudi učil. Razložiti vam hoóem danes evangelij in vas opo-

zoriti na glavne nauke.

1. **Farizej**, in to poglavar, ólan visokega sveta, povabil je Jezusa na gostijo.

Óemu paó ga je povabil k sebi? Je li to storil morda iz naklonjenosti do Jezusa? Ali iz spoštovanja, ki ga je imel do Gospoda? Tako vsaj se je farizej delal; v resnici pa ni bil tak. Ko ga je povabil, je imel popolnoma drug namen: hotel je, da bi mogli Jezusa v kaki reóí, v kaki besedi vjeti.

To so farizeji poskusili mnogokrat. Óe bi ga bili mogli vjeti v kaki stvarci, to bi bili začeli krióati, da ni tak, kakoršen mislijo ljudje, da je. Veste dobro, kako so ga skušali, ali je dovoljeno dajati cesarju davek ali ne; veste, kako ga je farizej hinavsko vprašal, katera je najveója zapoved. A njihova nakana se jim nikoli ni posreóila: Krióus jim je dal vedno odgovor, kakoršnega so zaslužíli.

Zato so poskusili z gostijo. Pri takih priložnostih ólovek ne pazi toliko na vsako besedo, v veselju marsikaj reóe, kar bi sicer ne rekel. Pri gostiji ne pazijo ljudje na vsako besedo in vsako dejanje. Raóunali so, da ga pri tej priložnosti gotovo vjamejo v nastavljeno past. Navzóih je bilo mnogo drugih farizejev, in sv. evangelij dostavlja: "oni so ga opazovali."

Vidite farizeje! Kako grdo in nesramno! Mi se pohujšujemo nad njihovim obnašanjem; vprašajmo se pa same sebe: Ali nismo morda mi mnogokrat ravno taki? Ne opazujemo li mnogokrat našega bližnjega, da bi našli na njem kako napako? Sv. Pavlin pravi, da je malo ljudi, ki ne bi imeli te napake. In posebno je župnik v župniji, katerega v vsaki župniji prav farizejsko opazujejo. Ne pravim to rádi sebe; toda premnogokrat sem imel priliko opazovati, kako so se župljani vedli napram svojemu duhovnu. Povsod ga opazujejo, pri slavnostih, pri krstih, ženitninah, kamor so duhovna povabili. In gorje duhovnu, ki ni pazil na se in se dal vjeti v kaki besedi; vse — — in še več — — so hitro raznesli po župniji. Kako

se je hitro razneslo, da je farizej, ki drugače misli, kakor govori in dela — — zraven so bili pa sami farizeji, ki so hinavsko pazili na vsako njegovo besedo. "Hinavec", kliče takemu človeku Gospod, mrvo vidiš v očesu svojega brata, bruna v svojem lastnem očesu pa ne vidiš." Sv. opat Pios je opazil, kako njegovi menihi govore o napakah svojih sobratov. In kaj je storil? Nekega dne je prišel med nje s težko vrečo na hrbtu, da se je vklanjal pod njo, na prsih pa je imel malo torbico. Čudili so se menihi, kaj to pomeni. On pa je rekel: "Zadaj v vreči na hrbtu nosim svoje napake, da jih ne vidim; spredaj imam pa v torbici napake svojih sobratov; na te vedno gledam, da imam kaj govoriti." In skušnja nas uči: Svojih lastnih napak in pregreh ne vidimo, pri bližnjem pa opazimo takoj vsako najmanjšo napako. Glejte, farizejsko opazovanje!

2. — In glej nek vodeničen je bil pred njim, pravi evangelij dalje.

Ni bilo to prvokrat, da so k Gospodu pripeljali bolnika. Kamorkoli je prišel, povsod so mu donasali bolnike. Vemo, da so na pr. v Kafarnaumu enkrat bolnika spustili skozi streho, ker radi množice niso mogli skozi vrata v hišo.

In tako so tudi k tej gostiji pripeljali bolnika, ki je bil vodeničen. Tudi to so storili namenoma, bila je namreč sobota, svet dan. Farizeji so se prav tresli radovednosti, kaj bo Gospod storil. Oni so se strogo držali črke zakona, in zakon se je glasil: "Sedmi dan je sobota Gospoda tvojega Boga. Ne boš delal ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj služabnik, ne tvoja dekla, ne tvoje govedo." Farizeji so trdili, da niti bolnika ozdraviti ni dovoljeno v soboto. Zato so čakali, kaj bo Kristus storil. On pa je poznal njihove misli. Zato se je obrnil k njim in jih vprašal: "Ali je dovoljeno v soboto ozdravljati?" Ni bilo to sicer prav za prav vprašanje, bilo je očitje — — in farizeji so molčali.

Kristus pa je vzel vodeničnega, ga ozdravil in pustil iti, Farizejem

pa je rekel: "Komu izmed vas bo padel osel ali vol v kapnico, in ga ne bo izvelkel precej na sobotni dan?" Ozdravil sem tu bolnika s tem, da sem se ga dotaknil s svojo roko, vi se pa pohujšujete nad tem? Če bi vam pa padel vol ali osel v kapnico, pa bi ga vi potegnili ven, bi to kajpada ne bil nikak prestopok sobotnega dne? Tako je govoril Gospod. "Farizeji mu pa niso mogli odgovoriti," pravi evangelij.

Rev. Evstahij, O. F. M.

## Vsem trpečim.

Ne jokajte, trpeče duše!  
Trpljenje je skrivnostna roža:  
viharja sila jo obkroža  
in mučijo poskušnje suše —

zastonj, zaman,  
zasi je ji rešitve dan,  
še večja je lepota njena,  
tembolj nebesom dragocena!

Trpeči bratje, sestre mile,  
minula bo bridkosti noč!  
Molite! Duše bodo pile  
iz svetih Ran nebeško noč . . .

Farizeji so se držali črke zakona, za duh zakona se pa niso brigali. Taki so bili v vseh svojih dejanjih. Vzemimo trpljenje Kristusovo. Postavili so Kristusa pred sodbo, da bi bil pravično sojen; pripeljali so pa krive priče. V sodno dvorano Pilatovo niso hoteli iti, češ, da se bodo oskrunili, ko bi šli v dvorano poganovo, toda niti malo se niso obotavljali, Gospoda po krivem tožiti. Od Judeža niso hoteli vzeti nazaj plačila krvi, 30 srebrnikov, niso se pa bali vpiti: "Njegova kri naj pride nad nas in naše otroke!"

Vidite, to je, kar jim je Gospod očital, ko je rekel: "Slepi voditelji, ki precejate komarja, velbloda pa požirate . . . čistite, kar je zunaj kozarca in sklede, znotraj ste pa polni ropa in gnusobe" (Mat. 23, 24, — 25). Malenkosti so se strogo dr-

žali, pazili so na vsako črko, a zakon sam so prelamljali: cedili so komarja, velbloda pa požirali!

In ljujje so še dandanes taki! Najmanjšo stvarico vidijo pri drugih in jo obsojajo, sami so pa polni največjih pregreh. Pohujšujejo se nad vsako nedolžno šalo bližnjega, sami so pa polni najostudnejših strasti. Pohujšujejo se nad vsakim križem, ki je v naglici narejen, nad vsako prehitro molitvijo — — sami pa nikoli ne molijo! Precejajo komarje, velblode pa požirajo! In Gospod jim kliče: Gorje vam!

3. — Je pa še ena reč, katero je Gospod opazil pri tej gostiji in jo grajal. Videl je, kako so si farizeji skrbno izbirali prednja mesta; hoteli so biti povišani. Gospod pa je ekel: "Kadar si povabljen na ženitnino, ne sedi na prvo mesto; da bi kje ne bil častitlivejši kot ti povabljen, in bi prišel tisti, ki te povabil tebe in njega in ti rekel: Daj temu prostor; in se takrat ne začneš s sramoto presedati na zadnje mesto. Temveč kadar si povabljen, pojdi in sedi na zadnje mesto, da ti poreče, ko pride tisti, ki te je povabil: Prijatelj, pomakni se više! Takrat ti bo čast vpričo tistih, ki so s teboj vred pri mizi" (Luk. 14, 8 — 10).

Kristus ni hotel dati tu navodila, kako se obnašamo pri gostiji; on je obsojal povišanje nad druge. Napuh pelje k padcu; "kdor se povišuje, bo ponižan."

To so nauki, ki nam jih podaja Gospod na gostiji pri farizeju. Obsodil je farizejsko opazovanje, farizejsko pohujševanje nad malimi napakami, obsodil je farizejsko prevzetnost. Prijatelji moji, varujte se teh napak! Bodite kakor Gospod, ki pravi: "Učite se od mene, ker sem tih in ponižnega srca; pa boste našli pokoj vašim dušam." Amen.



Konrad Bolanden:



# Šentjernejska noč.



Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.



"Maščevanje, maščevanje!" vpili so Hugonoti.

Grofica je slišala vpitje, strah je začel pretresati njene ude.

"Tudi papistovskega malikovalstva obtožujem grofico", nadaljeval je Samuel Caleb. "Obtožujem jo zločina, za katerega je določena smrtna kazen. Ne kleči li pred izrežlianimi podobami? — Ne uganja li malikovalstva? — Ni li papistinja? — Odgovori naj nam!" —

Zopet je molčal. Blanka si je obrisala z robcem čelo, na katerem je stal mrzel pot.

"Glejte jo, ona si ne upa pred izvoljenci božjimi tajiti in lagati!" vzkliknil je zmagoslavno Caleb. "Kriva je smrti!"

"Da, kriva je smrti!" pritrdili so starešine in predikanti.

"Kriva je smrti!" vpili so Hugonoti.

"Počasi, — le počasi! je rekel markez, ki vsled razburjenosti trenutno ni mogel dalje govoriti. Ko se je nekoliko pomiril in dal z roko znamenje, polegel se je vihar po cerkvi, nastalo je vse tiho. "Poslušajte, — in dobro pazite, kar vam povem!" pričel je grozeče. "Izvršitev vaše sodbe pojde preko mojega mrtvega trupla, — in jaz sem Colignijev poročnik. Moja kri bo poklicala tisoče in tisoče hrabrih plemenitašev, da se bodo maščevali, moja smrt bo stala vaše življenje, od St. Denis bodo ostale samo razvaline!"

Vse je bilo tiho radi te grožnje.

"Vprašam vas nadalje" — in pri teh besedah se je obrnil na starešine in predikante, — "po kaki postavi je zaslužila grofica smrt, in dasi bi bila papistinja?"

Vsi predikanti so začeli stegovati

svoje roke po bibliji, po kateri je Nompaz začel preobračati liste.

"Ne mi, ampak Bog sam vam bo odgovoril", je dejal. "Poslušajte in premislite, kaj je pisano pri Mojzesu v peti knjigi, sedmem poglavju. "Ako bo Gospod, vaš Bog, izročil Kananejce, Amorejce in druge malikovalce v vaše roke, pobijte jih do zadnjega. Ne sklepajte ž njimi zveze in ne prizanašajte jim. Poderite njih oltarje in kipe zdrobite, izrezane podobe požgite. "— — Ker nam torej naš Gospod, naš Bog ukazuje, pobijte malikovalce do zadnjega, ne prizanesite jim, — — kako morete, gospod poročnik, vprašati, po kakem zakonu je zaslužila papistična grofica Blanka smrt?"

"Vi niste dali nikakega odgovora na moje vprašanje," dejal je Hugo. "Kar ste nam tu čitali iz sv. Pisma, so ukazi Gospodovi Judom proti poganom. Mi pa nismo Judje in milostna grofiča Autremontska ni pogan-ka."

"Vaš ugovor ne pomenja ničesar," odvrnil je predikant. "Mož božji Calvin in njegov učenec, visoko učeni Beza, sta ponovno izjavila, da je treba smatrati papiste za malikovalce."

"Niso li bili Gruet in Servet in drugi tudi kristjani, to se pravi papisti? In vendar jih je dal Calvin umoriti in sežgati ravno zato, ker so bili papisti, to je malikovalci," dodjal je Nompaz.

Pobit in poptrjen je stal markez pred sodniki.

"Meni popolnoma nerazumljiva razlaga," rekel je kratko. "Ko se povrnem v Chatillon, vprašal bom Bezo, če smrdi Kalvinov evangelij res tako po krvi in grozovitostih."

Tiho in kakor bi bili okameneli

vsled predrznih Rivierovih besed so sedeli sodniki za mizo, ko se je pojavil nemir med ljudstvom v cerkvi. Proti koru v cerkvi se je prerival mož v oklepu; ko ga je ljudstvo opazilo, se mu je začelo spoštljivo umikati. Bil je male, nasajene postave, imel je črn oklep in belo perjanico. Skozi odprtino je bil videti grd obraz, črn kot noč. Okoli ramen mu je visel jako čuden nakit, namreč ovratnica obstoječa iz človeških ušes. Ta ovratnica je takoj izdala ime njenega nositelja: bil je vitez Briquemont, goreč, vnet Hugonot. Kakor so se ga katoličani bali, tako so ga protestantje občudovali. Boja na odprtem polju ni maral, pač pa je z največjim veseljem napadal s svojo roparsko tolpo samostane in jih požigal, moril duhovne in menihe, davil redovnice, potem ko so jih oskrunili. Pri tem pa je imel navado, da je menihom porezal ušesa, predno jih je dal pomoriti, in jih nanizal na vrvico, ki jo je nesel kot nakit okoli svojega vratu.

Ko je markez Riviere zagledal moža z meniškimi ušesi, se je jako razveselil. Hitel mu je naproti in spregovoril z njim par besedi. Predstavil je potem grofico vitezu, kojega itak grdi obraz se je spremenil v pravo spako, ko se ji je priklonil.

"Admiral Coligny vas pozdravlja, grofica, in vas prosi, da ga obiščete."

Ne da bi čakal na njen odgovor, priklonil se je zopet pred črno mizo, za katero so sedeli predikant in starešine in napeto pričakovali, kaj pride sedaj.

"Jozua vam sporoča, častiti možje, da bo začevo z grofico Blanko

Autremontsko sam poravnal," javil je Briquemont.

Brez ugovora sprejelo je sodišče starešin to vest.

"Jozua je gospod, on ukazuje; naj stori, kar mu drago," rekel je predsednik.

Briquemont je zapustil kor in mig-nil Rivieru, da naj gre za njim. Hugo je podal grofici roko in jo peljal skozi sredo množice, ki se je naglo pričela pred Briquemontom umikati.

"Kako se počutite, grofica?" vprašal je sočutno Riviere, ko sta bila zunaj cerkve in hitela proti prenočišču.

"Še dovolj dobro!" je odgovorila. "Tisočera vam hvala, gospod Hugo! V tretje ste mi rešili življenje. Sedaj pa, prosim, hitimo naprej, — — proč iz tega strašnega mesta!"

"Vaša želja je meni ukaz," je odvrnil Riviere. "Ko se boste po kratkem počitku nekoliko okrepčali z jedjo, potem odrinemo. — — Častiti Habakuk," obrnil se je na preoblečenega norca, "vi pa odpotujete takoj v Autremont. Javite gospodu grofu, da se je grofica blizo Chatillons, bivališču njegovega starega prijatelja, odločila, da jezui tja in da bo tam svojega starega očeta pričakovala."

"Vaša milost daje mi s tem nalogo, katero bom varno rešil edino le pod varstvom moje pravoverne halje. Mogoče tiči še preveč papizma v meni, — — to je jako nevarna reč, Hugenoti imajo jako dobre nosove za smrad rimske Sodome. Otroci božji, kojih pobožnost je ravno tako velika, kakor njihova krvoželjnost po papistični krvi, bi me na potovanji iz same svetosti desetkrat preje ubili, predno bi prišel v Autremont, ko bi me ne varovala moja predikantska halja."

Markez se ni brigal za besedičenje preoblečenega norca, ampak je obrnil vso svojo pozornost na grofico. Briquemont je pa začudeno opazoval norca, v kojega besedah ni bila samo šala, ampak tudi britko norčevanje in rezko roganje.

## COLIGNY.

Gašper Coligny je bil potomec starega rodu plemičev Chatillonskih. Po svojem rojstnem kraju, trgu Coligny, imenovali so se pričetkoma grofje, potem vojvode Coligny. Že pod Francem I. odlikoval se je admiral Gašper s svojo hrabrostjo v bitkah. Henrik II. ga je imenoval admiralom Francije. Bil je jako ošaben in nemirnega duha. Hrepenč po višjem je stopil na stran Hugenotov in postal po smrti princa Conde-ja njihov vođa. Tudi ostali člani rodbine Chatillonske so bili jako naklonjeni protestantovskemu gibanju. Odert Chatillon, škof v Beauvais in kardinal, prestopil je k protestantizmu in se oženil s svojo ljubico, Izabelo Hautville-sko. Papež ga je izobčil radi tega, a kardinal ni slekel škrlata, tudi se ni hotel odpovedati svoji prebendi. Na dvoru je bil jako priljubljen, njegovo ženo so nazivali "gospo kardinalico". V bitki pri St. Denis se je boril hrabro na strani Hugenotov in je šel, ko je brat izgubil to bitko, v Anglijo, da bi prosil kraljico Elizabeto nadaljnih denarnih podpor za svojo stranko.

Gašperieva vstrajnost in podjetnost sta hitro zacelili udarce pri St. Denis in Jarnac. Kmalu je stal na čelu silne množice, ki je bila močnejša in kralju nevarnejša, kakor kedaj poprei. Admiral Coligny ni bil več kraljev podanik. On je ukazoval protestantom po celi Franciji, v sredi države zasedel je trdnjave s svojim vojaštvom, neodvisno od kralja sklepal je z inozemskimi knezi zveze v ohrano in obrano. Da je bil vsak trenutek pripravljen, ko bi prišel na dvoru v nemilost, obrniti svoje orožje proti lastni domovini, to je pokazalo celo njegovo življenje, ki je bilo omadeževano s krvjo someščanov in izdajstvom.

Kadar je bival ob času miru v svojem rodnem gradu Chatillon sur Marne, dogajalo se je, kakor pripoveduje njegov življenjepisec, da se je shajalo pri njem toliko plemenitašev, da je bil Louvre v primeri z njim popolnoma zapuščen. Hugenotsko plemstvo ga je obiskavalo

trumoma, ako jih je šlo deset pri enih vratih ven, prišlo jih je dvajset pri drugih notri.

Iz namenov, ki so bili ozko spojeni z njegovimi političnimi načrti, prebival je Coligny ravno sedaj v gradu Chatillon, tik ob normanski meji. Živel je sredi svojih kmetov, navidezno brez vsakega dela in opravka, v resnici se je pa pripravljajal za novo meščansko vojno. Mreža zarote je bila razprostrta čez celo Francijo, držal je pa vse v svojih rokah, tako da mu pri tako izvrstni organizaciji protestantov, ni bilo težko poklicati vse Hugenote v celi Franciji na en dan in ob isti uri k upor.

Dejanska vladarica Francije, kraljica-mati, Katarina Medici, je spoznala Coligny-je izvanredne zmožnosti in si prizadevala na vse mogoče načine, da ga pridobi za se. Kljub svojim vednim uporom proti kroni bil je v veliki milosti pri dvoru ter prejel raznovrstna odlikovanja. Obedoval je s kraljem in postopali so proti njemu kakor proti kakemu vladajočemu knezu. Katoličani so se celo bali, da se bo njegovemu vplivu posrečilo, da bo pridobil kraljevo rodbino za prestop k protestantizmu, da bo ločil Francijo od Rima. Hugenotski kralj navarski, Anton Burbonski, je že poročal danskemu kralju: "Tekom leta dni se bo oznanjevala čista božja beseda po vsej Franciji." Toda Katarina Medici se je skrbno izogibala temu nepolitičnemu in skrajno nevarnemu koraku, dasi ni sicer imela nikakega verskega prepričanja. Javno si ni upala odpasti od vere, ker je pretežna večina francoskega naroda ostala zvesta katoliški veri. Na drugi strani je pa vedno znala pridobiti admirala, ako so tako zahtevale razmere, da je pogasil plamen uporov in meščanskih vojn.



## Iz katoliškega in nekatoliškega sveta.



### RIMSKE NOVICE.

1. **Dar papežu:** Milandčani so svojemu bivšemu višjemu pastirju, sedanjemu papežu Piju XI. poklonili krasen avto s papeškim grbom. Sv. oče je avto z veseljem sprejel in ga bo sam rabil pri svojih sprehodih po vatikanskih vrtovih.

2. **Za blaženega mislijo proglasiti vseučiliškega profesorja Cotardo Ferrinija,** švicarskega Italijana, ki je umrl 1. 1902. Tozadevni proces se je že začel. Tako hitro se v novjšem času menda še noben svetniški proces ni s tako resnostjo začel, kakor ta. Kdor jebral življenjepisa tega bogoljubnega služabnika božjega, se ne bo čudil. Bil je živ dokaz, kako je mogoče tudi sredi burnega modernega življenja svetnik postati. Nič tistega izrednega ni bilo na njem, kar beremo v življenju svetnikov, še eno ali drugo tako, kar se z običajnim pojmom svetništva na prvi pogled nič kaj ne strinja. Ferrini je bil med drugim n. pr. jako navdušen visokogorski turist. Toda Bog in ljubezen do Boga je bila vodilna in povsod odločujoča misel njegovega življenja. Ljubezen pa je vez populnosti.

3. **Prezident Argentine pri papežu.** Dr. Marcello T. de Alvear, ki je prepričan in praktičen katoličan, je bil od papeža sprejet v avdijenco. Potem ko mu je poljubil roko, mu je papež rekel, naj se vsede poleg njega. Nato so ju vsi drugi pustili sama, da sta se dvajset minut privatno razgovarjala.

4.) **Umrli** je v Rimu ustanoviteljica Peter Claverjeve misijonske družbe grofica Marija Ledochovsky. Rajna je bila sestra sedanjega jezuitskega generala in nečakinja umrlega kardinala Miecslava Ledochovsky-a, ki je bil svoj čas poznajski nadškof, a se je moral na pritisk pruske vlade umakniti, na kar ga je Rim imenoval za kardinala in ga postavil na čelo misijonskega zavoda propagande. Zdaj v Bogu počivajoča grofica je bila ena tistih velikih žena, ki je s svojo misijonsko družbo, za katero je vsa živila, več storila v čast božjo, kot par tucatov moških. Družba bo težko dobila naslednico, ki bi imela toliko vpliva in toliko spretne energije za to apostoljsko delo, kot ona. Tisoči, ki jih je njena družba rešila časne in večne sužnosti, so bili gotovo njeni zmagoviti zagovorniki pri Bogu.

3.) **Papež in Holy Name.** Vrhovni vodja vseh ameriških društev Najsvetejšega Imena Very Rev. M. J. Rippl je izročil sv. očetu krasen spomin, fotografije tisoč članov oz. podružnic društva Najsvetejšega Imena. Zdaj je sv. oče Rev. Rippla še enkrat pozval k sebi v

avdijenco. Govori se, da ima namen društva Najsvetejšega Imena presaditi tudi na evropska tla.

### AMERISKE NOVICE.

1. Naša nova šola še ni gotova, ker je bilo treba premagati razne ovire. Pa ne smete misliti, da so se farani ustrašili, no so videli, da stroški, zlasti zadnje čase radi štrajka, vedno bolj rastejo. To ne. Njih navdušenje potrebuje celo coklje. Na vsak način hočejo, da se kar naprej zida do vrna. Ta negotovost, hočemo li v takih razmerah naprej ali ne, je delo malo zavrla. Vendar bomo 24. t. m. prvo nadstropje s petimi šolskimi sobami lahko blagoslovili. Kljub temu smo šolo, in sicer osemrazrednico, že otvorili. Vodijo jo slovenske šolske sestre. Dozvaj smo dobili štiri: S. Sebastijana, S. Aviana, S. Terezija, S. Dekolata. S. Pulherija, ki ima priti iz starega kraja. Njim je pridružena še ena svetna učiteljica. Otrok je priglašeni okrog 300, večinoma vsi. Stariši so veseli, ker se bodo mogli o svojih malih in njih napredku s sestrami po domače pomeniti.

2. **Potoma smo poročali,** da se je neposredni naslednik rajnega našega Msg. Trobec, Msg. Eis odpovedal svoji škofiji. Ta prelat ni bil škof v St. Cloudu, kakor Msg. Trobec, ampak v Marquette, Mich. in je bil kot tak naslednik našemu škofu Vertinu. Nas veseli, ker je eden gospodov tako priden bravec Ave Marije, da nas je takoj opomnil na to pomoto. Mi mu želimo marquetteško mitro.

4.) **Odredba glede mešanih zakonov.** Springfieldski škof Rt. Rev. O' Leary je izdal ukaz, da bodo morali odslej vsi nekatoliški ženini, ki bodo hoteli vzeti katoličanke za žene, prej, predno se bo dalo katoliški nevesti poročno dovoljenje, v katoliško cerkev k pouku. Pouk bo trajal šest tednov po dve uri na teden. Dajal ga bo dotični župnik, ki bo poročal. Škof ne misli s tem delati kakih prisilnih konvertitov, ampak jim hoče dati samo priliko, da se temeljito pouče o zakonu in zakonskih dolžnostih, da ne bodo s tako lahkoto, kakor doslej, iskali razporoke, katoliški del pa kot prisiljene vdove enostavno puščali na cesti. Če se bo to izvedlo, se bo marsikatera mešana poroka preprečila, sklenjena pa ne tako zlepa raztrgala, kakor se to zdaj godi.

5.) **Časten spomin ameriškim katoliškim vojnim žrtvam** na evropskih bojiščih hoče zagotoviti National Welfare Council. V ta namen je te dni poslal na

Francosko prostovoljnega vojaškega kapelana začasa vojske Rev. John Frigona. On bo zbral vse podatke o tistih padlih katoliških vojaki, ki niso bili prepeljani v domovino. Vseh skupaj je okoli deset tisoč. Pokopani so na osmih pokopališčih. Ti podatki se bodo potem sestavili v kratke življenjepise, kolikor bo pač mogoče in se bodo shranili v osrednjem arhivu društva Holy Name.

4. **Japonski konvertit Dr. Takamin,** velik učenjak, ki je šest tednov pred smrtjo prestopil v katoliško cerkev, je v New Yorku umrl. Pri njegovem pogrebu, ki se je vršil dne 31. jul. iz katedrale sv. Patrika, je bila navzoča velika množica ljudstva, mej njimi razni diplomatični zastopniki in učenjaki. Rajni je prišel l. 1884. v deželo. Tu se je poročil z Miss Hitsch, ki je že dolgo pred njim prestopila v katoliško cerkev in gotovo tudi na moža vplivala, da mu je bila končno, skoraj na pragu večnosti podeljena milost spreobrnjenja. Dr. Takamine je bil kot iznajditelj na polju kemije svetovno znan.

### JUGOSLOVANSKE NOVICE.

**Kaj je s konkordatom?** Pripravljalni odbor je končal svbje delo. Zdaj je bila imenovana komisija da yes materijal produči in potem stopi v direktna pogajanja z Rimom. Čudno se nam zdi, da so v tej komisiji same širšemu svetu neznanne veličine: Giuricic predsednik, Dr. Angjelinovic podpredsednik, Anic, tajnik. Pravijo, da je mej predlogi od naše strani tudi zahteva po slovanskem bogoslužju za celo Jugoslavijo. To bo gotovo precej trd oreh pri pogajanjih.

3. **Pravoslavna propaganda.** Ko so boljše viki zavladali na Ruskem, je večje število Rusov s svojimi škofi in duhovniki zapustilo svojo domovino in si poiskalo v sosednjih državah varnejše zavetje. Tudi Jugoslavija jih je polna. Ti izseljeniki so se organizirali v rusko cerkev v izgnanstvu. Vrhovni upravitelj te begunske ruske cerkve in obenem škof za Jugoslavijo, je bivši kijevski metropolit in velik carjev ter Rasputinov pristaš Antonij Hrapovickij, ki stoluje v naših Sremskih Karlovcih. Že prej je bil znan kot propagator pravoslavja. V Galiciji je s pomočjo kozakov silil zedinjenje v pravoslavje. Da se od tistega časa ni nič poboljšal, kaže njegov proglas, naj se začne po Jugoslaviji podobna nasilna propaganda za pravoslavje, zlasti mej grko-katoličani. Za to svoje delo dobiva mož apanažo od naše vlade, mesto, da bi ga pognala čez mejo, še rake zlorabi naše gostoljubje.